

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 4Nt/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119010137
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Harabin
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1119010137.1

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava I, v konaní pred samosudcom JUDr. Branislavom Harabinom, o návrhu okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou G. R., nar. 6. 5. XXXX, na verejnom zasadnutí konanom 16. 4. 2019 v Bratislave, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Podľa § 299 odsek 1 Trestného poriadku a § 73 odsek 1 Trestného zákona súd G. R., narodenému U. XXXX v BraU.rvale bytom v Y., na Q. R., u k l a d á ochranné psychiatrické liečenie.

Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona sa ochranné liečenie vykoná ústavnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e :

Uznesením z 8. 1. 2019, č.k.: 2Pv 418/18/1101 - 24, právoplatným 23. 1. 2019 rozhodol prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por. o zastavení trestného stíhania obv. G. R., nar. 6. 5. XXXX vedeného za spáchanie zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

23.6.2018 v čase asi o 00:25 hod. v Bratislave na Nábřeží armádneho generála L. Svobodu č. 52 v priestoroch podniku Cafe La Fenice, počas toho, ako poškodení H.. T. X. a J. X. ako členovia hliadky PZ objasňovali podozrenie zo spáchania priestupku, z ktorého spáchania bol podozrivý obvinený, ich obvinený začal striedavo tlačiť svojimi dlaňami do oblasti ich hrude, chytal ich za ruky a zápästia, na základe čoho ho pošk. H.. T. X. vyzval na upustenie od tohto konania a predloženie dokladu totožnosti, načo obvinený ukročil vzad, zobral do svojej pravej ruky z presne nezisteného kusu nábytku expanznú samonabíjaciu pištoľ zn. B. P22, kal. X mm PA U., ktorou namieril na poškodených, načo oni uskočili, a použili voči nemu hmaty a chvaty sebaobrany, počas čoho sa obvinený snažil z tejto zbrane vystreliť, počas čoho mu pošk. J. X. držal pravú ruku so zbraňou, a snažil sa ju odkloniť smerom od poškodených, pričom sa túto zbraň podarilo obvinenému z ruky vytrhnúť a následne obvineného zadržať, pričom uvedeným konaním nespôsobil poškodenému H.. T. X. a poškodenému J. X. žiadne poranenie,

pretože obvinený G. R. nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Okresný prokurátor podaním z 21. 2. 2019, doručeným súdu 27. 2. 2019 navrhol, aby súd podľa § 73 ods. 1 a § 74 ods. 1 Tr. zák. uložil G. R. ochranné liečenie ústavnou formou. Dôvodil, že zo záverov

znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou J. D. J. vyplýva, že G. R. trpí akútnou bipolárnou poruchou, pričom v prípade kombinácie tohto ochorenia s požívaním alkoholu je G. R. pre spoločnosť z psychiatrického hľadiska nebezpečný. Znalkyňa navrhla u G. R. uloženie ochrannej psychiatrickej liečby ústavnou formou. Prokurátor poukázal na obsah znaleckého posudku, ako aj konanie G. R. pod vplyvom alkoholu, za ktoré bolo vedené trestné stíhanie, v kontexte ktorých je možné predpokladať, že jeho pobyt na slobode môže byť pre spoločnosť nebezpečný a čím považoval zákonné podmienky na uloženie ochranného liečenia ústavnou formou G. R. za splnené.

Na verejnom zasadnutí prokurátor predniesol návrh zhodne s písomne podaným, na ktorý G. R. reagoval, že za 63 rokov nebol nikdy duševne ani psychicky chorý, je svetová osobnosť planéty, uznávaný fotograf. Dodal, že všetci sme vraždení, celý národný majetok je sprivatizovaný vrahmi, chce nám pomôcť. Na Kube dostane 15. 5. 2019 najvyššie vyznamenanie, všetci ho milujú. Má kaviareň a všetkých pozval na dobré víno.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie oboznámením (prečítaním) Znaleckého posudku J. D. J. č. 62/2018 z 27. 8. 2018, zápisnice o výsluchu znalkyne J. D. J. z 8. 10. 2018, uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava I z 8. 1. 2019, č.k.: 2Pv 418/18/1101 - 24, právoplatného 23. 1. 2019, obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu sp. zn. 4Nt/4/2019 a registra trestov GP SR G. R..

K vykonanému dokazovaniu A. R. uviedol, že je zdravý, nikdy nebol chorý, ani duševne, nikdy nebol v nemocnici a všetkým chce pomôcť. V nemocnici by ho chceli zavraždiť a celé konanie je dielom vrahov, aj jeho rodičia boli zavraždení v nemocnici. Dodal, že je svetová osobnosť planéty. Konštatoval, že je pravda, že požíva víno, nakoľko je zdraviu prospešné a uzavrel, že piť víno je normálne a pije ho tak, ako každý iný.

Obhajca A. R. navrhol vypočuť na verejnom zasadnutí znalkyňu, nakoľko zo znaleckého posudku nevyplýva, či je p. R. pre spoločnosť nebezpečný a teda či je návrh prokuratúry dôvodný. Súd odmietol vykonať dôkaz výsluchom znalkyne, nakoľko tá sa po odbornej stránke dostatočne a vyčerpávajúco k veci vyjadřila vo vypracovanom znaleckom posudku, ako aj na výsluchu pred vyšetrovateľom 8. 10. 2018 na ktorom bol prítomný aj obhajca A. R.. Kontradiktórnosť zachovaná bola a znalkyňa zodpovedala na všetky otázky potrebné pre rozhodnutie, s poukazom na čo súd nepovažoval jej výsluch na verejnom zasadnutí za potrebný a išlo by o postup v rozpore so zásadou hospodárnosti a rýchlosti konania.

Záverom obhajca uviedol, že návrh okresnej prokuratúry nie je opodstatnený a nie je riadne preukázané, že by pobyt jeho klienta v liečebnom zariadení bol nutný. Poukázal na rozhodnutie R 11/1974, v ktorom sa konštatuje, že samo spáchanie činu inak trestného osobou v stave nepríčetnosti nestačí na uloženie ochranného liečenia podľa § 72 ods. 1 Tr. zák.. Pobyt takej osoby na slobode musí byť aj v budúcnosti nebezpečný pre záujmy chránené Trestným zákonom. Táto podmienka je splnená ak je veľmi pravdepodobné, že nepríčetná osoba, ktorá spáchala čin inak trestný, znova spácha závažnejší útok na záujmy chránené Trestným zákonom a to aj pod vplyvom duševnej choroby. V načrtnutom kontexte poukázal aj na závery znaleckého posudku, kde nebola konštatovaná závislosť jeho klienta od alkoholu a zároveň išlo u neho len o ojedinelý skutok ako vyplýva aj z odpisu registra trestov.

Podľa § 299 odsek 1 Trestného poriadku, ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannom liečení, ochrannej výchove, ochrannom dohľade, zhabaní veci vyhradil podľa § 289 ods. 2, môže tieto ochranné opatrenia uložiť na verejnom zasadnutí len vtedy, ak to navrhne prokurátor.

Podľa § 73 odsek 1 Trestného zákona, súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. d) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona, ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody

v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulatnom zariadení.

Okresný súd Bratislava I, ako súd vecne príslušný na prejednanie a rozhodnutie o návrhu prokurátora na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou G. R., nar. 6. 5. XXXX, sa oboznámil s obsahom predloženého spisového materiálu, predovšetkým s citovaným návrhom okresného prokurátora a po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí, upriamujúc pozornosť najmä na výsledky znaleckého skúmania a vyjadrenia G. R., dospel k záveru, že návrh prokurátora je dôvodný.

Zo znaleckého posudku je zrejmé, že G. R. trpel v čase spáchania skutku a trpí aj v súčasnosti závažnou duševnou poruchou - Bipolárnou afektívnou poruchou (ďalej len „BAP“), súčasná fáza manická s psychotickými príznakmi. V dôsledku závažného duševného ochorenia a jednoduchej opitosti ľahkého stupňa v čase skutku (1,23‰) mal obvinený forenzne významne znížené až vymiznuté rozpoznávacie schopnosti a plne vymiznuté ovládacie schopnosti. V súčasnej dobe nie je schopný plne chápať zmysel trestného konania. Znalkyňa konštatovala, že u A. R. ide skôr o epizodické a nárazové nadužívanie alkoholu. Závislosť od alkoholu u A. R. jednoznačne preukázaná nebola. V čase vyšetrenia bol hospitalizovaný na 1. Psychiatrickej klinike pre diagnostiku a nastavenie na liečbu pre BAP. Znalkyňa v posudku uzavrela, že ak A. R. bude konzumovať pri súčasne diagnostikovanej duševnej poruche alkohol, je z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť nebezpečný a s poukazom na potrebu nastavenia na liečbu ako aj potrebu dlhodobej abstinencie od alkoholu navrhla ochranné ústavné psychiatrické liečenie A. R..

Znalkyňa na výsluchu 8. 10. 2018 potvrdila, že zníženie, resp. úplné vymiznutie rozpoznávacích a ovládacích schopností A. R. v čase skutku boli spôsobené prebiehajúcim psychotickým ochorením A. R. a zároveň opitostou v čase skutku. Dodala, že vzhľadom k závažnej duševnej poruche BAP s psychotickými príznakmi, by aj bez požitia alkoholu boli rozpoznávacie aj ovládacie schopnosti A. R. významne znížené, resp. vymiznuté. Alkohol potencioval pri prebiehajúcej duševnej poruche neprimerané, zmetené a bizarné správanie sa A. R. v čase skutku.

Obhajca poukázal na určité argumenty, avšak tie nie sú takého charakteru, aby zoslabili dôvodnosť uloženej ústavnej liečby. V znaleckom posudku síce nie je konštatovaná závislosť A. R. od alkoholu, avšak ten sám niekoľkokrát na verejnom zasadnutí potvrdil a priznal, že alkohol (vino) požíva pravidelne, pitie vína považuje za normálne a pije ho rovnako ako každý iný, dokonca počas priebehu verejného zasadnutia pozval prítomné osoby na víno k sebe do kaviarne. Skutočnosť, že vlastní kaviareň v spojení s jeho vyjadreniami len zvyšuje riziko pravidelného požívania aj alkoholických nápojov.

Súd konštatuje, že pitie vína (v rozumnej miere) možno hodnotiť ako bežnú resp. normálnu aktivitu zdravých dospelých osôb, ktorá nie je v rozpore so zákonom. Rovnako je pravdou, že existuje aj niekoľko vedeckých výskumov o prospešnosti požívania vína (opäť samozrejme v rozumnej miere) pre ľudské zdravie resp. organizmus. G. R. však trpí závažnou duševnou poruchou - BAP. V prípade tejto diagnózy a súčasnej konzumácii alkoholu je G. R. z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť nebezpečný. Uvedené je zrejmé aj zo skutku, pre ktorý bolo trestné stíhanie vedené (išlo o útok A. R. na členov hliadky PZ), ktorého sa dopustil pod vplyvom alkoholu. Trestné stíhanie bolo zastavené pre nepríčetnosť obvineného A. R..

Je zrejmé, že pobyt A. R. na slobode by bol aj v budúcnosti nebezpečný pre spoločnosť a záujmy chránené Trestným zákonom. Je veľmi pravdepodobné, že u A. R. by sa v budúcnosti zopakovalo konanie/správanie, obdobné tomu, ktoré bolo predmetom tohto trestného stíhania, nakoľko alkohol požíva pravidelne aj naďalej, je na to evidentne hrdý a vôbec sa alkoholu a jeho pitiu v kontexte svojej duševnej choroby nesnaží ani len vyhnúť, aby tým zamedzil nežiaduce následky v podobe nebezpečnosti pre spoločnosť. Aj znalkyňa načrtla potrebu nastavenia liečby a dlhodobú abstinenciu od alkoholu u A. T., ktorá zjavne nebude v jeho prípade na slobode úspešná, pričom bez abstinencie od alkoholu je pre spoločnosť z psychiatrického hľadiska nebezpečný.

Výkon uloženého ochranného liečenia ústavnou formou vždy predstavuje výrazný zásah do osobnej slobody tej ktorej osoby, avšak v prípade A. Palacka jedine táto forma, v kontexte všetkých vykonaných dôkazov a načrtnutých úvah, dokáže splniť účel ochranného liečenia a to ochrana spoločnosti pred jeho prípadným nebezpečným konaním ako aj snaha o vyliečenie A. R..

S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave.

Sťažnosť má odkladný účinok.